

Útvar hodnoty za peniaze

Ministerstvo financií SR / www.finance.gov.sk/uhp

Hodnota za peniaze projektu

Modernizácia železničnej trate

*Krásno nad Kysucou – štátnej hranice SR/ČR,
aktualizácia*

Máj 2022

Upozornenie

Jedným zo zadaní projektu Hodnota za peniaze je ekonomicky posudzovať plánované verejné investície. Tento materiál je hodnotením Ministerstva financií SR k pripravovanému projektu na základe § 19a zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Materiál pod vedením Štefana Kišša a Martina Haluša pripravili Rastislav Farkaš a Matúš Rako na základe zverejnenej aktualizácie štúdie uskutočniteľnosti projektu.

Všetky sumy v hodnotení sú uvedené v eur s DPH v cenovej hladine aktuálneho kvartálu. Ekonomické hodnotenie MF SR má pre subjekty odporúčací charakter a negarantuje prostriedky z rozpočtu verejnej správy v hodnote investičného projektu. Rozhodnutie o realizácii projektu je v kompetencii jednotlivých ministrov.

Zhrnutie

- **Železnice Slovenskej republiky chcú modernizovať trať od Krásna nad Kysucou po hranicu s Českom v hodnote 196 až 215 mil. eur v závislosti od variantu.** Trať je v súčasnosti v zlom technickom stave a niektoré prvky infraštruktúry sú po životnosti.
- **MF SR už projekt v minulosti hodnotilo, modernizáciu úseku medzi Krásnom nad Kysucou a Čadcou však nebolo možné vyhodnotiť.** Štúdia nebola vypracovaná v súlade s metodikou a aj jej aktualizácia obsahovala zjavné chyby, pre ktorá ekonomická analýza nebola relevantná.
- **Železnice Slovenskej republiky aj na základe hodnotenia MF SR opäťovne aktualizovali štúdiu uskutočiteľnosti.** Aktualizácia mala za cieľ odstrániť závažné technické chyby a samostatne vyhodnotiť efektívnosť výstavby prestupného terminálu Krásno.
- **Prvá etapa projektu (úsek od Čadce po hranicu s Českom) za 79 mil. eur je už v realizácii.** Druhú etapu (úsek medzi Krásnom nad Kysucou a Čadcou) za 117 – 136 mil. eur posudzuje aktualizovaná štúdia v dvoch variantoch. Prvý variant obsahuje rekonštrukciu trate s malou prestavbou stanice Čadca za 117 mil. eur. Druhý variant za 136 mil. eur rozširuje prvý o vybudovanie prestupného terminálu Krásno.

Hodnotenie

- **Po opravení závažných technických chýb sa projekt javí ako spoločensky návratný.** Rekonštrukcia trate s malou prestavbou stanice Čadca má pomer prínosov a nákladov 1,04.
- **Nový prestupný terminál Krásno dáva projektu pridanú hodnotu.** Výstavba terminálu Krásno zvyšuje pomer prínosov a nákladov projektu na 1,23.

Odporúčania MF SR

- **Pokračovať v príprave rekonštrukcie úseku Krásno nad Kysucou – Čadca vo variante s vybudovaním nového prestupného terminálu Krásno.**

Popis projektu a procesu tvorby štúdie

Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) chcú modernizovať 17,3 km trate od Krásna nad Kysucou po hranicu s Českom (obrázok 1) v hodnote 196 až 215 mil. eur v závislosti od variantu. Trať je v súčasnosti v zlom technickom stave a niektoré prvky infraštruktúry sú po životnosti.

Projekt bol rozdelený na dve časti, ku ktorým boli zverejnené ekonomicke hodnotenia MF SR. V roku 2020 bolo zverejnené [hodnotenie](#) úseku od Čadce po hranicu s Českom, ktorý je už v realizácii za [79 mil. eur](#). V roku 2021 bolo zverejnené [hodnotenie](#) úseku medzi Krásnom nad Kysucou a Čadcou vrátane stanice Čadca. Návratnosť preferovanej alternatívy nebolo možné overiť vzhľadom na to, že štúdia nebola vypracovaná v súlade s metodikou. ŽSR tak pristúpila k aktualizácii štúdie, ku ktorej bolo v januári 2022 zverejnené [hodnotenie](#).

Obrázok 1: Železničná trať Krásno nad Kysucou – Čadca – štátnej hranica SR/ČR

Červený úsek: Krásno nad Kysucou – Čadca, modrý úsek: Čadca – štátna hranica SR/ČR (v realizácii)

Zdroj: OpenStreetMap, spracovanie ÚHP

Prvá aktualizácia štúdie síce opravila niektoré technické chyby, ale neumožňovala vyhodnocovať zvlášť návratnosť jednotlivých častí projektu. Aktualizácia štúdie obsahovala zjavné chyby a ekonomická analýza tak nebola relevantná. Okrem toho, aktualizácia neumožňovala vyhodnocovať zvlášť návratnosť rekonštrukcie trate, veľkej prestavby stanice Čadca a výstavby nového prestupného terminálu Krásno. Odporučaním MF SR bolo prvky nad rámec rekonštrukcie trate realizovať len v prípade preukázania ich návratnosti.

ŽSR aj na základe hodnotenia MF SR opäťovne aktualizovali štúdiu uskutočiteľnosti projektu. Aktualizácia mala za cieľ odstrániť závažné technické chyby a posúdiť efektívnosť výstavby prestupného terminálu Krásno.

Aktualizácia posudzuje dva subvarianty najvýhodnejšej alternatívy predošej verzie štúdie (rekonštrukcia trate s malou prestavbou stanice Čadca a výstavbou prestupného terminálu Krásno). Prvý variant obsahuje len rekonštrukciu trate s malou prestavbou stanice Čadca za 117 mil. eur. Druhý variant za 136 mil. eur rozširuje prvý o vybudovanie prestupného terminálu Krásno.

Druhá aktualizácia štúdie opravila závažné technické chyby (box 1) a preukázala, že projekt je spoločensky návratný. Rekonštrukcia trate s malou prestavbou stanice Čadca má pomer prínosov a nákladov 1,04 (tabuľka 1).

Box 1: Zhrnutie zmien v aktualizácii štúdie (marec 2022)

- **Aktualizácia rozpracovala dva varianty.** Oba predpokladajú rekonštrukciu trate s malou prestavbou stanice Čadca, líšia sa len vo výstavbe prestupného terminálu Krásno.
- **Investičné náklady boli upravené pre úsek Čadca – štátnej hranica SR/ČR.** Aktualizácia vychádza z najnižšej ponuky z verejného obstarávania.
- **Prevádzkové náklady boli upravené v zmysle metodiky CBA pre OP II 2014-2020.** Bežné prevádzkové výdavky boli po modernizácii znížené v súlade s [Príručkou k analýze nákladov a výnosov investičných dopravných projektov OP II](#). Úprava nákladov na výmeny časti infraštruktúry po skončení doby životnosti vychádza z detailnejších informácií.
- **Pri výpočte zostatkovej hodnoty došlo na základe pripomienok MF SR k skráteniu dĺžky životnosti investície.**
- **Opravili sa ekonomickej prínosy nákladnej a osobnej dopravy.** Došlo k úprave dopravného modelu tak, aby boli vylúčené prínosy už ukončenej modernizácie úseku Žilina – Krásno nad Kysucou a došlo aj k úprave výpočtov prínosov nákladnej a osobnej dopravy.

Tabuľka 1: Ekonomická analýza projektu (mil. eur)

	Variant C s TIOP Krásno pred aktualizáciou	Variant C s TIOP Krásno po aktualizácii	Variant C1 bez TIOP Krásno po aktualizácii
Ekonomické náklady (diskontované)	100,1	45,7	32,9
Investičné náklady	148,0	144,8	132,0
Prevádzkové náklady	-47,9	-99,0	-99,1
Ekonomické prínosy (diskontované)	161,5	56,3	34,4
Úspora času – cestujúci	7,9	10,6	8,6
Úspora času – tovar	100,2	0,1	0,1
Úspora prevádzkových nákladov vozidiel	7,1	17,6	10,6
Úspora na nehodovosti	0,5	3,3	1,6
Úspora na externalitách	2,2	10,0	4,3
Zostatková hodnota	43,6	14,7	9,2
Pomer prínosov a nákladov (B/C)	1,61	1,23	1,04

Zdroj: Aktualizácia štúdie uskutočnitelnosti a CBA projektu (2022), spracovanie ŠHP

Aktualizácia štúdie preukázala aj pridanú hodnotu prestupného terminálu Krásno (tabuľka 1). Výstavba terminálu Krásno zvyšuje pomer prínosov a nákladov projektu na 1,23, dáva tak projektu pridanú hodnotu.